

4.ÜNİTE

U

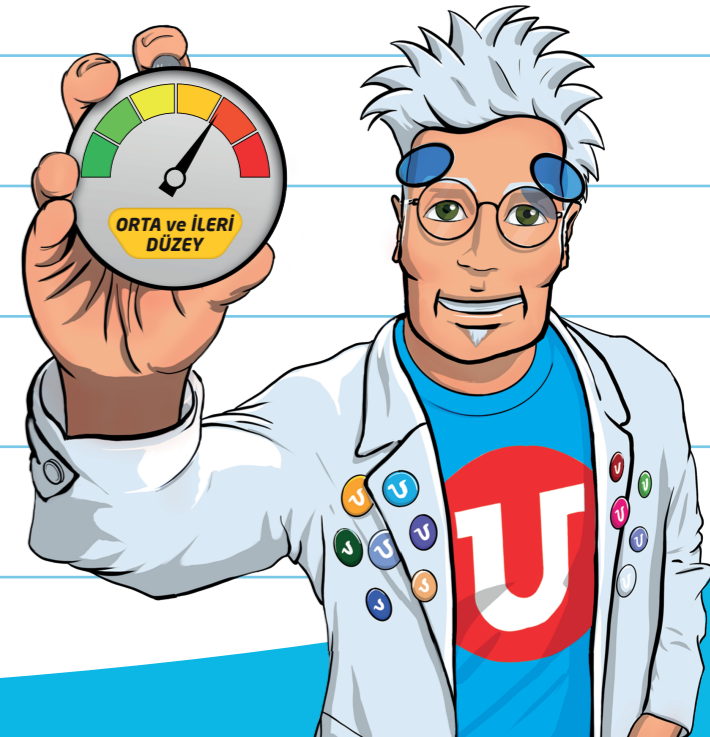
TYT Orta ve İleri Düzey Türkçe Soru Bankası

Paragraf - Yapı

(Akışı Bozan Cümle-Parçayı İkiye Bölme)

FATMA GÜL ÖRS

PARAGRAFTA YAPI

- DÜŞÜNCENİN AKIŞINI BOZAN CÜMLEYİ BULMA
- PARÇAYI İKİYE BÖLME

UVAZ
YAYINLARI

- Bu tip sorularda öncelikle verilen paragrafın konusu belirlenmelidir. Konu, "Bu parçada ne üzerinde duruluyor?" sorusunun cevabıdır. Düşüncenin akışını bozan cümle, paragrafın konusunun dışında kalabilir.
- Bu sorularda çoğu zaman konuyu bulmak yetmez. Parça okunduğunda numaralanmış tüm cümlelerin aynı konuya yönelik olduğu görülür. Bu durumda parçanın konusunu bulduktan sonra konuya bakış açısı belirlenmelidir. Bakış açısı, "Paragrafta konunun hangi yönü üzerinde duruluyor?" sorusunun cevabıdır. Paragrafın dört cümlesinde konuya ortak bir açıdan yaklaşırken bir cümlede bu yaklaşım değişebilir.
- Bir örnekle açıklayalım:

- Okuduğumuz parçanın konusu "karpuz" olabilir. Ancak parçayı oluşturan numaralı cümlelerin tamamını okuduğumuzda hepsinde konunun karpuz olduğunu görürüz. Bu durumda parçanın bütününde konunun hangi yönü üzerinde durulduğuna bakarız. Parçada "karpuzun yetiştiği iklim koşulları" anlatılırken bir cümlede "karpuzun içeriğindeki vitaminler" üzerinde duruluyorsa bu cümlenin düşüncenin akışını bozduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz.
- Bunun yanında parçanın dil ve anlatımına, mantığa uymayan cümleler düşüncenin akışını bozar.
- Düşüncenin akışını bozan cümle kendinden önceki ve / veya sonraki cümleyle dil ve anlam yönünden bağlantısızlıklar içereceği için bu cümle parçadan çıkarılıp parça yeniden okunduğunda paragrafta düşüncenin akışının sağlandığı görülür.

SORU

(I) Sao Paulo, Brezilya'nın en önemli sanayi kentlerinden biridir. (II) Çevresindeki şehirsiz alan ve 20 milyonu bulan nüfusu ile Güney Amerika'nın en büyük kentidir. (III) 1700'lerde küçük bir kasaba iken verimli topraklarında gelişen kahve üretimi sayesinde hızla büyümüştür. (IV) 2014 yılında Dünya Kupası'na ev sahipliği yapmasının öncesinde şehre yeni yollar yapılsa da devam eden ulaşım sorunu tam olarak çözülememiştir. (V) Bu büyüme gecekondulaşmayı da beraberinde getirmiştir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

SORU

(I) Ekonomik faaliyetlerin merkezi durumunda bulunan şehirler, sunduğu farklı zenginlikler ile günümüzde olduğu gibi gelecekte de en gözde yerleşme merkezleri olacaktır. (II) Yerleşme anlamında artık doğal sınırlarına ulaşan şehirlerde birtakım problemler baş göstermektedir. (III) Şehir yerleşmelerinde sera gazları emisyonunun fazlalığı, küresel iklim değişikliğinin yansımaları, tarım alanlarının ve ormanların tahribi ile artan ekolojik sorunlar insanların bunlara karşı daha güçlü tedbirler alma-sını zorunlu hâle getirmiştir. (IV) Bu tedbirlerden biri, şehirlerin dikey doğrultuda büyümesidir. (V) Bu çözüm, kendi içerisinde birtakım sorunları da beraberinde getirdiğinden ekolojik ortamın korunması adına kalıcı bir yöntem olarak görülmemektedir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşün-cenin akışını bozmaktadır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

Parçayı İkiye Bölme:

★ Bu tip sorularda:

- Paragrafta birbirini izleyen cümlelerden
- Paragrafın konusuna uymayan
- Konuya, bakış açısına uymayan
- Parçanın dil ve anlatımına uymayan cümleden başlanarak paragraf ikiye bölünür.

SORU

(I) Hayatımıza pek çok değişimi getireceği öngörülen teknolojik gelişmelerden birisi de yapay zekâdır. (II) Yapay zekâ, insan varlığında gözlemlediğimiz ve “akıllı davranış” olarak adlandırdığımız davranışları gösterebilen bilgisayarlardır. (III) Şöyle ki bu bilgisayarlardan bazıları konuşulanları anlayabilmekte, ilgili komutları yerine getirip ona göre cevap verebilmektedir. (IV) Aynı zamanda tanımlanan işlevleri yerine getirecek program üretmesi de sağlanabilmektedir. (V) Yapay zekâyâ sahip donanımların getirdiği değişimlerden biri, hukuk alanındadır. (VI) Başta ticari şirketler olmak üzere tüm çevrelerce kullanılması beklenen akıllı sözleşmeler sistemi; şifreli oluşu, hiçbir devlete, şirkete veya şahsa ait olmaması, şeffaf olması, aracı kişi veya kurumlar ile bu aracılara ücret ödenmemesi gibi özelliklere sahip olduğundan cazibesini daha da artırmaktadır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II   B) III   C) IV   D) V   E) VI